

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ**

Кафедра епізоотології та інфекційних хвороб

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Перший проректор, професор
В.П. Новак
“29” серпня 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“ВЕТЕРИНАРНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ”

Галузь знань: **21 “Ветеринарна медицина”**

Спеціальність: **211 “Ветеринарна медицина”**

Рівень вищої освіти: **перший (бакалаврський)**

Факультет ветеринарної медицини

Біла Церква – 2019 р.

Робоча програма з навчальної дисципліни «Ветеринарний менеджмент» для здобувачів вищої освіти факультету ветеринарної медицини за спеціальністю 211 «Ветеринарна медицина», бакалаврський рівень вищої освіти / Укладачі: Р.В. Тирсін. Т.М. Царенко – Біла Церква: БНАУ, 2019. – 16 с.

Розробники: Тирсін Р.В., канд. вет. наук, доцент
Царенко Т.М., канд. вет. наук, доцент

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри епізоотології та інфекційних хвороб (протокол № 1 від “29” серпня 2019 р.)

Завідувач кафедри епізоотології
та інфекційних хвороб, професор

Б.М. Ярчук

Схвалено методичною комісією факультету ветеринарної медицини
(протокол № 1 від 29 серпня 2019 р.)

Голова методичної комісії факультету
ветеринарної медицини, професор

В.В. Сахнюк

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	5
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ВЕТЕРИНАРНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»	7
5. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ	8
6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	10
6.1. Лекції	10
6.2. Практичні заняття	10
6.3. Самостійна робота	11
7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	12
8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	12
9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	12
10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	12
11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	14
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	14

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2019–2020 навчальний рік, на вивчення дисципліни “Ветеринарний менеджмент” для денної форми навчання виділено всього 120 академічних годин (4 кредити ECTS), у т.ч. аудиторних – 56 годин (лекції – 14, практичні заняття – 42), самостійна робота студентів – 64 години.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 21 «Ветеринарна медицина»	Вибіркова
Модулів – 4	Спеціальність: 211 «Ветеринарна медицина»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 4		3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____		Семестр
(назва)		5-й
Загальна кількість годин - 120		Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4,6	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	год. 14
		Практичні
		год. 42
		Самостійна робота
		год. 64
		Індивідуальні завдання: - Вид контролю: залік

Мета вивчення дисципліни – сформувати у студента систему компетентностей щодо управління установами ветеринарної медицини, ресурсами, виробничими і біологічними процесами, а також маркетинговою діяльністю спрямованою на задоволення існуючих потреб та отримання прибутку.

Даний курс передбачає поглиблене вивчення дисципліни з метою підготовки бакалаврів ветеринарної медицини зі спеціальними знаннями і навичками в сфері управління та маркетингу у ветеринарній медицині.

Програма підготовки дозволить фахівцю ветеринарної медицини оволодіти навичками управління підприємствами і організаціями, структурними підрозділами, трудовими, виробничими, технологічними і інформаційними ресурсами, вмінням управляти епізоотичним, інфекційним та іншими біологічними процесами.

Набуття компетентностей з дисципліни студентами

№ СК за СВО	Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономність та відповідальність
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності					
СК 17	Здатність здійснювати маркетинг і менеджмент ветеринарних засобів і послуг у ветеринарній медицині	Розуміти особливості функціонування ветеринарного бізнесу. Визначати джерела фінансування для проведення ветеринарно-санітарних заходів	Спроможність визначати параметри ринкового позиціонування підприємств галузі та вчасно реагувати на зміни на ринку ветеринарних послуг. Здатність обчислювати ефективність ветеринарних заходів і можливі економічні збитки за допомогою сучасних методів, спеціальних методик і прийомів праці	Брати участь у взаємодії з фахівцями, суб'єктами господарювання та населенням для забезпечення виробничо-комерційної діяльності	Контролювати рівень діловодства, оцінювати маркетингові стратегії, скеровані на застосування високоєфективних ветеринарних препаратів, сучасного обладнання і матеріалів, готувати пропозиції щодо підвищення продуктивності праці фахівців галузі

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Ветеринарний менеджмент» базується на знаннях таких дисциплін, як «Філософія», «Ветеринарне законодавство, організація і економіка ветеринарної справи», «Епізоотологія, інфекційні хвороби та профілактична медицина».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Символ результатів навчання за спеціальністю «Ветеринарна медицина» відповідно до ОПП	Результати навчання з дисципліни «Ветеринарний менеджмент»	Студент повинен знати і уміти
РН 10	Пропонувати	та 1. Знати структуру та процедури взаємодії

	використовувати доцільні інноваційні методи і підходи вирішення проблемних ситуацій професійного походження	державних органів та установ, які забезпечують безпечність харчових продуктів та охорону здоров'я людей, вміти налагоджувати комунікації з іншими фахівцями.
PH 16	Знати принципи та методи маркетингу і менеджменту ветеринарних засобів і послуг у ветеринарній медицині.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розуміти особливості функціонування ветеринарного бізнесу. 2. Визначати джерела фінансування для проведення ветеринарно-санітарних заходів 3. Спроможність визначати параметри ринкового позиціонування підприємств галузі та вчасно реагувати на зміни на ринку ветеринарних послуг. 4. Здатність обчислювати ефективність ветеринарних заходів і можливі економічні збитки за допомогою сучасних методів, спеціальних методик і прийомів праці
PH 17	Знати правила та вимоги біобезпеки, біоетики та добробуту тварин.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знати принципи біобезпеки при роботі з різними тваринами. 2. Особливості дрезкоду при роботі з тваринами. 3. Знати особливості гігієни рук. 4. Знати правила поведінки з біологічними відходами. 5. Вміти виконувати гігієну рук і проводити процедуру очищення і дезінфекції поверхонь, обладнання, інструментів. 6. Знати процедуру дій у випадку загрози біобезпеки.
PH 19	Здійснювати просвітницьку діяльність серед працівників галузі та населення.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знати що собою являє інформація і комунікація. 2. Знати що собою являє комунікаційний процес в менеджменті. Які існують види комунікації. 3. Знати що таке інформація, її види і її значення. 4. Вміти налагоджувати комунікацію між працівниками та з населенням.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “ВЕТЕРИНАРНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ”

Модуль 1 – Економічні та правові основи підприємницької діяльності у ветеринарній медицині.

Тема 1 – Поняття і роль підприємництва у ветеринарній медицині

Тема 2 – Створення власної справи ветеринарного лікаря-підприємця

Тема 3 – Правові основи ветеринарного підприємництва

Тема 4 – Права і обов'язки приватного лікаря ветеринарної медицини

Тема 5 – Порядок державної реєстрації ветеринарного лікаря-підприємця (фізичної особи) та закладу ветеринарної медицини (юридичної особи).

Тема 6 - Організаційно-правові форми ветеринарного бізнесу

Тема 7- Організація господарської діяльності лікаря-підприємця

Тема 8 – Договірні відносини у діяльності лікарів-підприємців.

Тема 9 – Власність ветеринарних фахівців, ветеринарних установ і організації, оренда ветеринарного майна.

Тема 10 – Ризики ветеринарного підприємництва

Модуль 2 – Загальне поняття менеджменту

Тема 1 – Поняття про менеджмент.

Тема 2 – Організація та організаційний процес

Тема 3 - Функції менеджменту

Тема 4 – Інформація та комунікації

Тема 5 – Менеджер у системі управління ветеринарним закладом

Тема 6 – Управління трудовими ресурсами та конфліктами

Модуль 3 - Менеджмент у ветеринарній медицині

Тема 1 – Бізнес-планування у ветеринарному підприємстві

Тема 2 – Менеджмент у ветеринарній медицині

Тема 3 – Управління біологічними процесами (на прикладі епізоотичного процесу)

Тема 4 – Прогнозування як елемент управління біологічними процесами

Модуль4- Загальне поняття маркетингу. Маркетинг у ветеринарній медицині.

Тема 1 – Предмет маркетингу

Тема 2 – Маркетингове середовище підприємницького ветеринарного закладу, комплекси маркетингу

Тема 3 - Вивчення ринку ветеринарних товарів і послуг

Тема 4 – Маркетинг у ветеринарній медицині

Тема 5 – Сегментація ринку та визначення ємності ринку

Тема 6 – Ветеринарні товари та послуги

Тема 7 – Методи розповсюдження товарів. Оптова і роздрібна торгівля у ветеринарній медицині.

Тема 8 – Формування попиту та стимулювання збуту

Тема 9 – Ціноутворення на ветеринарні товари і послуги

РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ ЗА МОДУЛЯМИ

№ модуля	Розподіл годин за видами занять			Годин / кредитів
	лекції	практичні	СРС	
1		14	16	30 / 1
2	6	8	16	30 / 1
3		12	18	30 / 1
4	8	8	14	30 / 1
Всього	14	42	64	120/ 4

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1- Економічні та правові основи підприємницької діяльності у ветеринарній медицині						
Тема 1 – Поняття і роль підприємництва у ветеринарній медицині	2		2			
Тема 2 – Створення власної справи ветеринарного лікаря-підприємця	2					2
Тема 3 – Правові основи ветеринарного підприємництва	2		2			
Тема 4 – Права і обов'язки приватного лікаря ветеринарної медицини	4		2			2
Тема 5 – Порядок державної реєстрації ветеринарного лікаря-підприємця (фізичної особи) та закладу ветеринарної медицини (юридичної особи).	2					2
Тема 6 - Організаційно-правові форми ветеринарного бізнесу	4		2			2
Тема 7 - Організація господарської діяльності лікаря-підприємця	4		2			2
Тема 8 – Договірні відносини у діяльності лікарів-підприємців.	4		2			2

Тема 9 – Власність ветеринарних фахівців, ветеринарних установ і організації, оренда ветеринарного майна. Тема 10 – Ризики ветеринарного підприємництва	6		2			4
Усього годин	30		14			16
Модуль 2 – Загальне поняття менеджменту						
Тема 1 – Поняття про менеджмент.	6	2	2			2
Тема 2 – Організація та організаційний процес	4					4
Тема 3 - Функції менеджменту	4		2			2
Тема 4 – Інформація та комунікації	4	2				2
Тема 5 – Менеджер у системі управління ветеринарним закладом	8	2	2			4
Тема 6 – Управління трудовими ресурсами та конфліктами	4		2			2
Усього годин	30	6	8			16
Модуль 3 - Менеджмент у ветеринарній медицині						
Тема 1 – Бізнес-планування у ветеринарному підприємстві	8		4			4
Тема 2 – Менеджмент у ветеринарній медицині	8		2			6
Тема 3 – Управління біологічними процесами (на прикладі епізоотичного процесу)	6		2			4
Тема 4 – Прогнозування як елемент управління біологічними процесами	8		4			4
Усього годин	30		12			18
Модуль 4. Загальне поняття маркетингу. Маркетинг у ветеринарній медицині						
Тема 1– Предмет маркетингу	4	2				2
Тема 2 – Маркетингове середовище підприємницького ветеринарного закладу, комплекси маркетингу	2					2
Тема 3 - Вивчення ринку ветеринарних товарів і послуг	2					2
Тема 4 – Маркетинг у ветеринарній медицині	2					
Тема 5 – Сегментація ринку та визначення ємності ринку	4		2			2
Тема 6 – Ветеринарні товари та послуги	4		2			2
Тема 7 – Методи розповсюдження товарів. Оптова і роздрібна торгівля у ветеринарній медицині.	4	2				2
Тема 8 – Формування попиту та стимулювання збуту	6	2	2			2
Тема 9 – Ціноутворення на ветеринарні товари і послуги	4	2	2			
Усього годин	30	8	8			14
Усього годин з дисципліни	120	14	42			64

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль	№ п/п	Теми	Год.
1	2	3	4
6.1. ЛЕКЦІЇ			
<i>Модуль 2 – Загальне поняття менеджменту</i>			
2	1	Поняття про менеджмент.	2
	2	Інформація та комунікації .	2
	3	Менеджер у системі управління ветеринарним закладом.	2
Всього за 2 модуль			6
<i>Модуль 4 - Загальне поняття маркетингу. Маркетинг у ветеринарній медицині</i>			
4	4	Предмет маркетингу	2
	5	Методи розповсюдження товарів. Оптова і роздрібна торгівля у ветеринарній медицині.	2
	6	Формування попиту та стимулювання збуту.	2
	7	Ціноутворення на ветеринарні товари і послуги.	2
Всього за 4 модуль			8
РАЗОМ ЛЕКЦІЙ			14
6.2. ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ			
1	1	Поняття і роль підприємництва у ветеринарній медицині.	2
	2	Правові основи ветеринарного підприємництва	2
	3	Права і обов'язки приватного лікаря ветеринарної медицини.	2
	4	Організаційно-правові форми ветеринарного бізнесу	2
	5	Організація господарської діяльності лікаря-підприємця.	2
	6	Договірні відносини у діяльності лікарів-підприємців.	2
	7	Власність ветеринарних фахівців, ветеринарних установ і організації, оренда ветеринарного майна. Ризики ветеринарного підприємництва. Контроль знань модуля 1.	2
Всього за 1 модуль			14
2	8	Поняття про менеджмент.	2
	9	Функції менеджменту.	2
	10	Менеджер у системі управління ветеринарним закладом.	2
	11	Управління трудовими ресурсами та конфліктами. Контроль знань модуля № 2	2
Всього за 2 модуль			8
3	12	Бізнес-планування у ветеринарному підприємстві.	4
	13	Менеджмент у ветеринарній медицині.	2
	14	Управління біологічними процесами (на прикладі епізоотичного процесу).	2
	15	Прогнозування як елемент управління біологічними процесами. Контроль знань модуля № 3	4
Всього за 3 модуль			12
4	16	Сегментація ринку та визначення ємності ринку.	2
	17	Ветеринарні товари та послуги.	2

	18	Формування попиту та стимулювання збуту.	2
	19	Ціноутворення на ветеринарні товари і послуги. Контроль знань модуля № 4	2
Всього за 4 модуль			8
РАЗОМ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ			42

6.3. Перелік тем самостійної роботи студентів

№ модуля	№ п/п	Теми	Години
1	1	Створення власної справи ветеринарного лікаря-підприємця	2
	2	Права і обов'язки приватного лікаря ветеринарної медицини	2
	3	Порядок державної реєстрації ветеринарного лікаря-підприємця (фізичної особи) та закладу ветеринарної медицини (юридичної особи).	2
	4	Організаційно-правові форми ветеринарного бізнесу	2
	5	Організація господарської діяльності лікаря-підприємця	2
	6	Договірні відносини у діяльності лікарів-підприємців.	2
	7	Власність ветеринарних фахівців, ветеринарних установ і організації, оренда ветеринарного майна. Ризики ветеринарного підприємництва	4
Разом за модуль 1			16
2	8	Поняття про менеджмент.	2
	9	Організація та організаційний процес	4
	10	Функції менеджменту	2
	11	Інформація та комунікації	2
	12	Менеджер у системі управління ветеринарним закладом	4
	13	Управління трудовими ресурсами та конфліктами	2
Разом за модуль 2			16
3	14	Бізнес-планування у ветеринарному підприємстві	4
	15	Менеджмент у ветеринарній медицині	6
	16	Управління біологічними процесами (на прикладі епізоотичного процесу)	4
	17	Прогнозування як елемент управління біологічними процесами	4
Разом за модуль 3			18
4	18	Предмет маркетингу	2
	19	Маркетингове середовище підприємницького ветеринарного закладу, комплекси маркетингу	2
	20	Вивчення ринку ветеринарних товарів і послуг	2
	21	Сегментація ринку та визначення смності ринку	2
	22	Ветеринарні товари та послуги	2
	23	Методи розповсюдження товарів. Оптова і роздрібна торгівля у ветеринарній медицині.	2
	24	Формування попиту та стимулювання збуту	2
Разом за модуль 4			14
РАЗОМ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ			64

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань.

Практичні заняття проводяться у вигляді семінарів-практикумів з виконанням ситуаційних та розрахункових завдань – індивідуальних та в групах; лабораторних досліджень; конференцій.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з дисципліни “Ветеринарний менеджмент” включає тематичне оцінювання та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмету, самостійні, практичні та контрольні роботи.

Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до графіку виконання завдання.

Модульний контроль проводиться у формі письмового або комп’ютерного тестування.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам у журнал академічної групи та електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі іспиту за результатами поточного контролю (тематичного оцінювання, виконання ІНДЗ та модульного контролю). Результати поточного контролю оприлюднюються в журналі академічної групи до початку екзаменаційної сесії.

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінка за лекційне заняття виставляється за активність студента в дискусії, якість конспекту.

Оцінку на практичному занятті студент отримує за виконані розрахункові, командні проекти, зроблені доповіді, презентації, реферати, активність під час дискусій.

Під час модульного та підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп’ютерні тести.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за чотирирівневою шкалою – “2”, “3”, “4”, “5”.

Критерії оцінювання результатів навчання за чотирирівневою шкалою

Бали	Критерії оцінювання
“Відмінно”	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано завдання. Водночас здобувач вищої освіти має продемонструвати вміння аналізувати і оцінювати явища, факти і процеси, застосовувати наукові методи для аналізу конкретних ситуацій, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів, докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
“Добре”	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано 75 % завдань. Водночас здобувач вищої освіти виявляє навички аналізувати і оцінювати явища, факти і події, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів та докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
“Задовільно”	Отримують за роботу, в якій правильно виконано 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти не виявив вміння аналізувати і оцінювати явища, факти та недостатньо обґрунтував твердження та висновки, недостатньо певно орієнтується у навчальному матеріалі.
“Незадовільно”	Отримують за роботу, в якій виконано менш як 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти демонструє невміння аналізувати явища, факти, події, робити самостійні висновки та їх обґрунтувати, що свідчить про те, що студент не оволодів програмним матеріалом.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою. Вона обчислюється як середнє арифметичне значення (САЗ) всіх отриманих студентом оцінок з наступним переведенням їх у бали за такою формулою:

$$\text{БПК} = \frac{\text{САЗ} \times \text{max Пк}}{5}$$

де *БПК* – бали з поточного контролю; *САЗ* – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок (з точністю до 0,01); *max Пк* – максимально можлива кількість балів з поточного контролю.

Відсутність студента на занятті у формулі приймається як “0”.

Критерії оцінювання за дворівневою шкалою

Під час проведення заліку навчальні досягнення студентів оцінюються за дворівневою шкалою: зараховано, незараховано.

Оцінка “зараховано” (60–100 балів) ставиться студентові, який виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбачені програмою, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; під час виконання завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

Оцінка “незараховано” (1–59 балів) ставиться студентів, який допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може продовжити навчання чи розпочати професійну діяльність без додаткових занять з відповідної дисципліни.

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
75–81	C		
64–74	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю “залік”

Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	Заг. бал
Максимально можлива кількість балів	10	30	20	40	100

11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Наочні засоби:

1. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point;
2. Інформаційні стенди у навчальній аудиторії;
3. Нормативна документація в галузі ветеринарної медицини (вітчизняне : Законодавство ветеринарної медицини; документи МЕБ і ВООЗ в галузі інфекційної патології тварин і людей).

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Корнієнко Л.Є. Менеджмент та маркетинг у ветеринарній медицині: навч. посіб. /Л.Є. Корнієнко, Б.М. Ярчук, Р.В. Тирсін, .М. Царенко, Т.В. Сокольська. – К.: Аграрна освіта, 2013.–349 с.

2. Тирсін Р.В. Менеджмент і маркетинг у ветеринарній медицині. Методичні вказівки для забезпечення самостійної роботи студентів з модуля «теоретичні основи менеджменту у ветеринарній медицині» / Р.В. Тирсін, Б.М. Ярчук, Т.М. Царенко. – Біла Церква, 2004.- 17 с.

3. Тирсін Р.В. Інтегровані маркетингові комунікації в галузі ветеринарної медицини. Методичні вказівки для забезпечення самостійної

роботи магістрантів і студентів з курсу «Менеджмент і маркетинг у ветеринарній медицині» Р.В. Тирсін, Б.М. Ярчук, Т.М. Царенко. – Біла Церква, 2007.- 60 с.

4. Бусол В.О. Приватна практика. Перші кроки/Бусол В.О., В.В. Власенко, В.Т. Лісовенко, А.М. Трохимчук/ Науково-практичне видання. – Вінниця, 2004.- 179 с.

5. Гарі Армстронг. Маркетинг. Загальний курс /Гарі Армстронг, Філіп Котлер/ «Діалектика».- Москва, Санкт-Петербург, Київ, 2001.- 601 с.

6. Филип Котлер. Маркетинг менеджмент. Экспресс-курс/СПБ. Питер, 2004.- 496 с.

7. Рабштина В.М. Основи маркетингу в галузях АПК/В.М. Рабштина, В.В. Писаренко, Х.З. Махмудов/Дніпропетровськ, «Зоря».- 2002.- 411 с.

Никитин И. Н., Василевский Н. М. Ветеринарное предпринимательство. Учебн. пособие. – М.: Издательство Колос, 2001 .– 264с.

8. Пасков П.П. Менеджмент ветеринарного бизнеса. Часть 1.– М.: MicroVet, 2004. – 301 с.

9. Пасков П.П. Менеджмент ветеринарного бизнеса. Часть 2.– М.: MicroVet, 2004. – 286 с